

Kopie
art. 792 Ger. W.
Vrij van griffierecht - art 280,2° W.Reg.

Repertoriumnummer 2023 / 204
Datum van uitspraak 6 april 2023
Rolnummer 2022/AH/70

Uitgifte

Uitgerikt aan

op
te
IGF

Arbeidshof Antwerpen Afdeling Hasselt

Kamer 10

Arrest

COVER 01-000032346&2-0001-0017-01-01-1

HET AGENTSCHAP OPGROEIEN REGIE,

ON 0886.886.638,

met zetel te 1060 BRUSSEL, Hallerpoortlaan 27,

met als raadsman mr. _____, advocaat te _____, die pleit,

tegen:

RRN

wonende te

die verschijnt en met als raadsman mr. _____ advocaat te _____
die pleit.

Het hoger beroep is gericht tegen het vonnis van 21 maart 2022 van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Tongeren.

Het arbeidshof past de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken toe

Substituut-generaal _____ gaf namens het openbaar ministerie advies op de zitting van 3 maart 2023

repliceerde op dit advies.

1. ONTVANKELIJKHEID

Op 21 maart 2022 sprak de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Tongeren, een vonnis¹ uit. Dit vonnis werd aan het Agentschap Opgroeien Regie² verzonden bij gerechtsbrief³ van 23 maart 2022.

Op 22 april 2022 legde het Agentschap een verzoekschrift tot hoger beroep neer op de griffie van het arbeidshof Antwerpen, afdeling Hasselt.

Het hoger beroep werd tijdig ingesteld, is regelmatig naar vorm.

Bijgevolg is het hoger beroep ontvankelijk. Dit betekent dat het arbeidshof over de inhoud kan beslissen.

¹ Aldaar gekend onder AR 21/336/A

² Hierna afgekort Agentschap

³ De verzending gebeurde in toepassing van artikel 792, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek

2. FEITEN EN VOORAFGAANDE PROCEDURE

Mevrouw heeft een dochter geboren op 1999 en een dochter geboren op 2002, en is sedert 11 september 2010 gescheiden van haar voormalige echtgenoot de heer . Van 13 september 2012 tot 21 februari 2019 was zij gedomicilieerd in en sinds september 2012 heeft zij een relatie met de heer die sedert 22 november 2010 gedomicilieerd is in .

Op 1 januari 2019 trad het decreet van 7 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid in voege en werd het federaal dossier kinderbijslag overgeheveld naar het Vlaams niveau gezinsbijslag.

Voor de maanden januari, februari, oktober en november 2020 ontving mevrouw vanwege een sociale toeslag voor . Voor bekwam zij een selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2019-2020.

Naar aanleiding van een melding van mogelijke domiciliefraude, liet ORINT⁴ op 9 januari 2019 een onaangekondigde controle uitvoeren op het voormalig domicilieadres van mevrouw in . Een dikke maand later, namelijk op 20 februari 2019, kocht mevrouw een appartement in , alwaar zij samen met dochter ingeschreven werd.

oordeelde na bijkomend onderzoek op basis van vergaarde gegevens dat mevrouw reeds sedert 13 september 2012 een feitelijk gezin vormde met de heer en maakte een herberekening als samenwonende. Vervolgens besliste bij aangetekend schrijven van 18 december 2019, dat mevrouw geen recht had op de sociale toeslag van januari, februari, oktober en november 2019 omdat het gezinsinkomen het maximum toegelaten bedrag overschreden had en vorderde deze ten belope van 291 euro, meer 8,22 euro aan intresten terug.

Bij aangetekend schrijven van 6 februari 2020 vorderde eveneens van mevrouw de selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2019-2020, ten bedrage van 940,59 euro, meer 21,83 euro aan intresten, terug gelet op voormelde feitelijke samenwoonst met de heer en het feit dat het gezinsinkomen het maximum toegelaten plafond overschreden had.

Mevrouw ging tegen die beide terugvorderingsbeslissingen in beroep bij de geschillencommissie Groeipakket, respectievelijk op 10 maart 2020 en 2 april 2020.

Bij beslissing van 26 februari 2021 verklaarde de geschillencommissie Groeipakket beide beroepen ongegrond.

⁴ Interregionaal orgaan voor kinderbijslag.

Mevrouw tekende tegen die beslissing van de geschillencommissie Groeipakket beroep aan bij de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Tongeren, met een verzoekschrift, ontvangen ter griffie per e-deposit op 19 mei 2021.

Met een vonnis van 21 maart 2022 oordeelde de arbeidsrechtbank als volgt:

“De rechtbank verklaart de vordering van mevrouw ontvankelijk en gegrond.

De rechtbank hervormt de beslissing van de Geschillencommissie van 26.02.2021 en opnieuw rechtdoende:

- *vernietigt de beslissing van tot herberekening en terugvordering van de kinderbeijslag ten bedrage van 291,00 euro, meer intresten, ter kennis gebracht aan mevrouw middels brief van van 18.12.2019;*
- *vernietigt de beslissing van tot tot herberekening en terugvordering van de selectieve participatietoelage (studietoelage) ten bedrage van 940,59 euro, meer intresten, ter kennis gebracht aan mevrouw middels brief van van 06.02.2020;*
- *zegt voor recht dat mevrouw in de betwiste periode niet als samenwonende beschouwd kan worden;*
- *zegt voor recht dat de reeds ingehouden bedragen door aan mevrouw terug betaald dienen te worden;*

De rechtbank veroordeelt OPGROEIEN REGIE tot de kosten van het geding, - na herleiding – begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 142,12 euro voor mevrouw (art 1017, tweede lid en 1018 Ger.W) ”

Met een verzoekschrift, ontvangen per e-deposit op 22 april 2022 ter griffie van het arbeidshof Antwerpen, afdeling Hasselt, tekende het Agentschap hoger beroep aan tegen dat vonnis.

3. EISEN IN HOGER BEROEP

Met conclusie van 1 maart 2023 vordert het Agentschap:

“Huidig beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren en het vonnis a quo te hervormen

Opnieuw rechtdoende, de oorspronkelijke vordering van Mevrouw voor de eerste rechtens ongegrond te verklaren en dienvolgens de beslissing van de geschillencommissie te bevestigen die de twee bestreden terugvorderingsbeslissingen van bekrachtigde.

Voor recht te zeggen dat Mevrouw onvoldoende aantoonde dat zij effectief hoofdzakelijk alleen woonde en dus effectief hoofdzakelijk daar haar huishouden had op de adressen waar zij volgens het Rijksregister was ingeschreven tijdens de periode januari-februari 2019 enerzijds en de periode oktober-november-december 2019 anderzijds

Sowieso, Mevrouw het bevel te geven, in het kader van een loyale bewijsvoering (artikelen 844 nieuw B.W. en 870, 871 en 877 Ger.Wb.) om het effectief verbruik van energie (water, elektriciteit en gas, mazout) aan te tonen voor de periode 2018 en de eerste twee maanden van 2019 op het adres in en voor de periode 1 oktober tot 31 december 2019 op het adres in door neerlegging van de pertinente facturen waaruit het effectief verbruik geldt.

De door Mevr. gevorderde RPV te herleiden tot die in sociale zekerheidszaken, met name 204,09 €, voor een vordering die slaat op minder dan 2500,00 € of sowieso niet in geld waardeerbaar is.”

Met conclusie van 13 februari 2023 vordert mevrouw :
"Het beroep van appellante voor zover ontvankelijk minstens integraal ongegrond te verklaren.
Dienvolgens het vonnis waartegen beroep integraal te bevestigen.
Appellante te veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van een
rechtsplegingsvergoeding conform art. 1022 Ger.W., in hoofde van concludante begroot op 1.800,00
euro en aan te passen aan de index."

4. BESPREKING

4.1 Bevoegdheid van de arbeidsrechtbank

Partijen, het openbaar ministerie en ook het arbeidshof zijn het erover eens dat de arbeidsgerechten ratione materiae bevoegd zijn om kennis te nemen van dit geschil.⁵

4.2 Beperkt hoger beroep en geen incidenteel beroep

Het Agentschap stelt geen hoger beroep in tegen het oordeel van de arbeidsrechtbank dat de rechten van verdediging van mevrouw voor de geschillencommissie niet werden geschonden.

Mevrouw stelt hiertegen evenmin incidenteel beroep in, want zij vraagt de integrale bevestiging van het vonnis a quo.

Bijgevolg is dat oordeel definitief geworden en moet dat niet meer verder onderzocht worden in graad van hoger beroep

4.3 Terugvordering van de uitbetaalde sociale toeslag en selectieve participatietoeslag

4.3.1 Algemeen kader voor de terugvordering van de sociale toeslag voor januari, februari, oktober en november 2019

Het Groeipakketdecreet⁶ is in werking getreden op 1 januari 2019 en voorziet o.m. in een sociale toeslag voor gezinnen met beperkte inkomsten.

Daar de dochters van mevrouw geboren zijn voor 1 januari 2019, zijn de overgangsbepalingen, zoals opgenomen in het Groeipakketdecreet, van toepassing

Meer in het bijzonder luidt artikel 210, §1 van voormeld Groeipakketdecreet:

⁵ Artikel 580 Ger. W

⁶ Vlaams decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toeslagen in het kader van het gezinsbeleid (B.S. 31 juli 2018, in werking sedert 1 januari 2019)

“Een rechtgevend kind dat geboren is vóór 1 januari 2019 en voor wie het recht op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering is geopend op 31 december 2018, blijft recht geven op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering als aan de voorwaarden, vermeld in artikel 8, is voldaan”⁷
(...)”

Artikel 222, §1 eerste en derde lid en §3 van datzelfde decreet bepaalt:

“§1 Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, § 1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijke sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in artikel 18, tweede lid, 1° en 2°.

(...)

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste en tweede lid, stemt overeen met het bedrag van de toeslag voor langdurig werklozen, vermeld in artikel 42bis van de Algemene kinderbijslagwet, en bedraagt:
1° 46,88 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro;
2° 29,06 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 170,39 euro,
3° 5,10 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 254,40 euro.

(..)

§ 3. Het bedrag van de toeslag, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 3°, wordt verhoogd tot 23,43 euro voor de betrokken kinderen, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, als de bijslaatrekkende of begunstigde van de kinderbijslag voor die rechtgevende kinderen in aanmerking komt voor de toeslag voor eenoudergezinnen, vermeld in artikel 41 van de Algemene kinderbijslagwet.

De Vlaamse Regering kan nadere uitvoeringsbepalingen voor deze paragraaf vaststellen ⁸

Artikel 18, tweede lid, 1° en 2° van datzelfde decreet stipuleert:

“Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijke sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigten bepaalde grenzen niet overschrijden. Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro bedragen,

2° 80 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro bedragen,

(...)”⁹

Samengevat kunnen kinderen die geboren zijn voor 1 januari 2019 aanspraak maken op een sociale toeslag die overeenkomt met de toeslag voor een werkloze¹⁰ bovenop de kinderbijslag als aan de voorwaarden van artikel 18 voornoemd is voldaan, dus afhankelijk van het gezinsinkomen.

Artikel 1, 2° van het Besluit van 21 september 2018 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van de sociale toeslag bepaalt wat er verstaan wordt onder het begrip ‘gezin’:

“In dit besluit wordt verstaan onder:

2° *feitelijk gezin: een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier,*

⁷ Eigen onderlijning door het arbeidshof.

⁸ Idem.

⁹ Idem

¹⁰ Artikel 42bis Algemene Kinderbijslagwet Wet, hierna afgekort AKBW.

(..)¹¹

Artikel 3,§1 en §2, 2° en 3°, en §3 en §4, 6°- 8° en 12° van datzelfde Besluit bepaalt:

“§ 1 Het samenwonen, vermeld in artikel 2,§2 blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens de gegevens vermeld in het Rijksregister en kan alleen weerlegd worden door een officieel document van een overheid of een overheidsinstelling, dat gebaseerd is op de reële gezinssituatie.

§ 2 De volgende documenten worden aanvaard als een officieel document als vermeld in paragraaf 1.

2° een attest van de politie dat vaststelt dat de toestand, vermeld in het Rijksregister, niet overeenstemt met de reële situatie;

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;

§ 3. Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens van het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door.

1° een controle door de gezinsinspecteur,

2° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst, waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof,

4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en van de persoon met wie de begunstigde samenwoont ”

§ 4. De vorming van een feitelijk gezin kan weerlegd worden door

6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;

7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de begunstigde met dezelfde woonplaats,

8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en de niet-verwante persoon in zijn gezin,

12° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt

In het eerste lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon een persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad.

Een gezinsinspecteur staft de verklaringen, vermeld in het eerste lid, 6° tot en met 8°, altijd door een controle ter plaatse

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst van bewijsmiddelen, om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen, aanvullen ”¹²

Artikel 2, §1 van datzelfde Besluit luidt:

“ § 1 Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 18, eerste lid, van het Groeipakketdecreet van 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van de beide begunstigten voor hetzelfde rechtgevend kind die op hetzelfde adres wonen

Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt als er maar een begunstigde is of als de beide begunstigten voor hetzelfde rechtgevend kind, niet op hetzelfde adres wonen ”¹³

Artikel 7 van datzelfde Besluit stipuleert:

“ § 1 Het inkomen van het gezin, vermeld in artikel 4, wordt vastgesteld vóór het begin van een toekenningsjaar op basis van het aanslagbiljet dat betrekking heeft op de inkomsten van het kalenderjaar, twee jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het toekenningsjaar begint, als die gegevens op dat ogenblik ter beschikking zijn.

¹¹ Eigen onderlijning door het arbeidshof.

¹² Idem

¹³ Idem.

(...)

Artikel 1,6° van datzelfde Besluit bepaalt:

"In dit Besluit wordt verstaan onder:

6° toekenningsjaar: de periode van 1 oktober tot en met 30 september van het volgende kalenderjaar "

Voor de sociale toeslag van januari en februari 2019, die deel uitmaken van het toekenningsjaar oktober 2018 tot en met september 2019, wordt voor de vaststelling van het gezinsinkomen rekening gehouden met de inkomsten van 2016.

Voor de sociale toeslag van oktober en november 2019, die deel uitmaken van het toekenningsjaar oktober 2019 tot en met september 2020, wordt voor de vaststelling van het gezinsinkomen rekening gehouden met de inkomsten van 2017.

4.3.2 Algemeen kader voor de terugvordering van de selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2019-2020

Het Groeipakketdecreet voorziet ook in een selectieve participatietoeslag.

Artikel 24 van het Groeipakketdecreet bepaalt hierover:

" Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen,

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel,

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen

*De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling "*¹⁴

Artikel 25, eerste lid van datzelfde decreet stipuleert verder:

*"Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie "*¹⁵

Artikel 37, eerste lid van datzelfde decreet luidt:

*"Om te bepalen of een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, in aanmerking komt voor de selectieve participatietoelagen leerling, wordt uitgegaan van de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort. "*¹⁶

Artikel 38, §1, 1° van datzelfde decreet bepaalt:

"Er wordt rekening gehouden met de volgende categorieën van gezinnen:

*(1°) een gezin waarin de rechthebbende leerling zijn woonplaats heeft bij één ouder of bij beide ouders samen,*¹⁷

¹⁴ Idem

¹⁵ Idem

¹⁶ Idem

¹⁷ Idem.

Artikel 3, §2 eerste en tweede lid, vijfde en zesde lid, 2° en 3°, zevende tot negende lid, 6°-8° en 12°-13°, tiende tot twaalfde lid van het Besluit van 17 mei 2019 van de Vlaamse Regering betreffende de selectieve participatietoelagen leerling bepaalt:

“ In deze paragraaf wordt verstaan onder feitelijk gezin: een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.

Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de persoon die dezelfde woonplaats heeft als een leerling en de persoon met wie die persoon een feitelijk gezin vormt als de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald aan één persoon alleen of aan twee personen die niet op hetzelfde adres wonen.”

Het samenwonen, vermeld in het eerste lid, blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens het Rijksregister en kan alleen weerlegd worden door een officieel document van een overheid of een overheidsinstelling dat gebaseerd is op de reële gezinssituatie

De volgende documenten worden als officieel document als vermeld in het vijfde lid, aanvaard

2° een attest van de politie dat vaststelt dat de toestand in het Rijksregister niet overeenstemt met de reële situatie;

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst met officiële documenten die aanvaard worden om het Rijksregister te weerleggen, vermeld in het zesde lid, aanvullen

Als het samenwonen, vermeld in het eerste lid, niet blijkt uit het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:

1° een controle door de gezinsinspecteur,

2° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt,

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof,

4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoelage wordt uitbetaald, of van de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoelage wordt uitbetaald, samenwoont

De vorming van een feitelijk gezin, vermeld in het achtste lid, kan weerlegd worden door:

6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin,

7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de persoon aan wie de selectieve participatietoelage wordt uitbetaald, met dezelfde woonplaats,

8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoelage wordt uitbetaald, en de niet-verwante persoon in zijn gezin;

12° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt,

13° een controle door de gezinsinspecteur

In het negende lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon. een persoon die geen bloed- of aanverwant tot en met de derde graad is.

Een gezinsinspecteur staft de verklaringen, vermeld in het negende lid, 6°, 7° en 8°, altijd met een controle ter plaatse.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst, van bewijsmiddelen om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen vermeld in het negende lid, aanvullen.”¹⁸

Artikel 12, §1, eerste lid van datzelfde Besluit luidt:

“ De inkomsten, vermeld in artikel 7 tot en met 10, zijn de inkomsten die blijken uit het aanslagbiljet dat betrekking heeft op de inkomsten van het kalenderjaar dat twee jaar voorafgaat aan het kalenderjaar waarin het schooljaar in kwestie begint”¹⁹

¹⁸ Idem

¹⁹ Idem.

Voor de selectieve participatietoeslag voor schooljaar 2019-2020, moet voor de vaststelling van het gezinsinkomen rekening gehouden worden met de inkomsten van 2017.

In artikel 20 van voormeld Besluit worden minimum- en maximuminkomensgrenzen vastgelegd. In 2017 bedroeg de maximuminkomensgrens 41.490,60 euro.²⁰

4.3.3 In concreto

Beperking van de betwiste periode tot 2019

De bestreden terugvorderingen slaan op de sociale toeslag die werd betaald voor januari, februari, oktober en november 2019 alsook op de uitbetaalde selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2019-2020. Bijgevolg moet enkel nagegaan worden of er voor de betwiste periode (2019) al dan niet voldaan is aan de voorwaarden om er recht op te hebben. Dat houdt in dat het al dan niet vormen van een feitelijk gezin ook enkel maar voor die periode moet onderzocht worden, en niet vanaf januari 2016 zoals de arbeidsrechtbank ten onrechte deed.

Wel is het zo dat voor de vaststelling van het gezinsinkomen, om te kunnen uitmaken of mevrouw [redacted] al dan niet recht had op voormelde toeslagen in de betwiste periode, rekening moet gehouden worden met de inkomsten van 2016 en 2017, zoals blijkt uit het hierboven geschetste regelgevend kader en niet betwist wordt door partijen noch door het openbaar ministerie.

Feitelijk gezin

De hierboven weergegeven reglementering hanteert zowel voor de sociale toeslag als voor de selectieve participatietoeslag dezelfde omschrijving voor het begrip 'feitelijk gezin', zijnde:

“een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier”

Mevrouw [redacted] was in de betwiste periode tot en met 20 februari 2019 gedomicilieerd in [redacted] waarna zij vanaf 21 februari 2019 haar domicilie nam in [redacted].

[redacted]
21

De heer [redacted] is sedert 2010 gedomicilieerd in [redacted]. Blijkens het Rijksregister hadden zij dus geen gemeenschappelijke woonplaats, maar de vorming van hun feitelijk gezin kan wel bewezen worden door het Agentschap via o.m. een [redacted].

²⁰ Maximinkomensgrens voor een gezin met twee punten zie artikel 20, 3° van Besluit van Vlaamse Regering van 17 mei 2019

²¹ Stukken 16, 18 en 25 dossier

controle door de gezinsinspecteur of een vaststelling gedaan door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt²²

Welnu, in het kader van de op hem rustende bewijslast verwijst het Agentschap naar de op 9 januari 2019 uitgevoerde controle op het adres van mevrouw in en tevens naar een aantal vaststellingen gedaan door de Politie in de loop van 2019.

Hieruit blijkt o.m. het volgende:

-Mevrouw en de heer verklaarden in 2019 dat ze reeds meer dan 8 jaar een relatie hadden en dat ze geregeld, minstens 3 x per week, bij hem bleef slapen.²³ Ook de kinderen van mevrouw gaven aan dat zij wel bij de heer gingen slapen.²⁴ Dergelijke gang van zaken is dan ook meer dan een seksuele relatie, waarop de heer alludeerde, en wijst eerder op een duurzame relatie van mevrouw met de heer²⁵

-Volgens een buurvrouw van in de , die dus de facto niet anoniem is en er meer dan 10 jaren woonde, had mevrouw nooit echt in gewoond, maar kwam ze daar wel eens in het weekend.²⁶ Mevrouw hecht hier geen geloof aan, maar er is geen reden om de door de politieagent neergepende weerslag van het gesprek met die buurvrouw te negeren.

-Voorafgaand aan de betwiste periode lag het waterverbruik in drastisch laag, te weten 8 m³, terwijl mevrouw één op twee weken beide dochters in huis had²⁷ Zelfs met het voltijds verblijf van dochter bleef het waterverbruik bijzonder laag. Het verweer dat de kinderen alsdan door de grootouders van school werden gehaald en daar in bad werden gestoken, wordt niet met een objectief stuk gestaafd. De verklaring die dienaangaande door de ouders van mevrouw werd gegeven, overtuigt niet omdat deze mogelijks werd opgesteld '*pour les besoins de la cause*'.²⁸ Dat geldt ook voor de eigen verklaring van mevrouw die er alle belang bij had om een niet waarheidsgetrouwe verklaring af te leggen. Daarenboven zijn foto's van de badkamer, waarvan niet vaststaat wanneer die werden getrokken, nietszeggend.²⁹

²² Artikel 3, §3 voormeld Besluit Vlaamse regering van 21 september 2018

²³ Stukken 7 en 24 dossier

²⁴ Stuk 41A dossier

²⁵ Stuk 24 dossier

²⁶ Stukken 3 7, 3 8 en 4 3 administratief dossier

²⁷ Idem en stuk 4.5 administratief dossier

²⁸ Stuk 33 dossier

²⁹ Stukken 31 dossier

Het waterverbruik van de heer [redacted] die alleen ingeschreven stond in [redacted] bedroeg voorafgaand aan de betwiste periode 156 m³.³⁰ Dat dit hoog waterverbruik te maken had met de dochters die daar om de twee weken verbleven, wordt niet afdoende hard gemaakt met stukken. Ook het argument dat dit te wijten was aan de juwelierszaak, houdt geen steek want mevrouw [redacted] geeft zelf aan in conclusie dat die zaak daar niet meer actief was sedert november 2016.³¹

Hoewel deze vaststellingen dateren van voor de betwiste periode, ondersteunt dit zeer laag waterverbruik het beweerde dagdagelijks verblijf van mevrouw [redacted] destijds in [redacted] niet en was het hoog waterverbruik bij de heer [redacted] toen ook al opmerkelijk aangezien hij daar alleen ingeschreven was, goed wetende dat zij toen al een duurzame relatie hadden. Bovendien valt het ook op dat mevrouw [redacted] voor 2019 geen gegevens over het waterverbruik in [redacted] bijbrengt, terwijl zij dat wel had kunnen doen.

-Daarnaast werd de auto van mevrouw [redacted] door de politie gespot voor de woning van de heer [redacted] op vrijdag 1 februari 2019 om 15u45. Op donderdag 7 februari 2019 om 19u44 trof de politie de wagen van mevrouw [redacted] opnieuw daar aan en ook dochter [redacted] was alsdan aanwezig in de woning van de heer [redacted]. Meer nog, op dat moment verklaarde mevrouw [redacted] dat ze haar domicilie zou overzetten naar het adres van de heer [redacted].³² Zelfs al was dat maar een momentopname, dan nog neemt dat niet weg dat zij toen wel degelijk die intentie uitte. Hierdoor gaf ze te kennen dat ze de facto wel al samenwoonde met de heer [redacted], want het is weinig waarschijnlijk dat zij haar domicilie bij de heer [redacted] zou nemen als zij daar nog niet feitelijk mee samengewoond zou hebben. Daarbij komt nog dat mevrouw [redacted] op datzelfde ogenblik niet verklaard had aan de politie dat zij die maand een appartement in [redacted] had gekocht om erin te gaan wonen.³³ Het feit dat zij van die aankoop wel melding had gemaakt bij de gezinscontroleur, wijzigt dat niet.

-Meer nog, ook de vader van de heer [redacted] verklaarde op 31 januari 2019 dat mevrouw [redacted] sinds een maand bij zijn zoon in [redacted] woonde.³⁴

-In [redacted] werd een buurtonderzoek uitgevoerd op 2 en 11 april 2019 naar aanleiding waarvan burens verklaarden dat mevrouw [redacted] zelden in haar appartement aanwezig was.³⁵ Ook de eigenaar van de handelszaak die zich tegenover de woning van de heer [redacted] bevond, verklaarde dat de wagen van mevrouw [redacted] enkele dagen per week voor de woning van de heer [redacted] geparkeerd stond.³⁶ Dit kan niet verklaard worden door haar beroepsactiviteiten aldaar, nu daar geen juwelierszaak of atelier meer gevestigd was sedert 2016.

³⁰ Stuk 4.5 administratief dossier

³¹ Stuk 37 dossier

³² Stuk 4.5 administratief dossier.

³³ Idem

³⁴ Idem

³⁵ Stuk 4 12 administratief dossier.

³⁶ Idem

Het verweer dat het onderzoek summier zou zijn omdat er o.m. geen woonstcontrole gedaan werd bij de heer , neemt niet weg dat op basis van de wel gedane onderzoekverrichtingen (controle in , buurtbevraging in en administratief onderzoek, nazicht waterverbruik, observaties en afnemen van diverse verklaringen waaronder ook die van mevrouw , haar ouders, de heer en zijn vader) afdoende duidelijk gebleken is dat er sprake was van het vormen van een feitelijk gezin met de heer in de betwiste periode.

Door in die periode in dezelfde wooneenheid met de heer te verblijven, regelde mevrouw haar huishoudelijke aangelegenheden, minstens op een ondersteunende manier, met hem. Het spreekt immers voor zich dat zij door samen te wonen, schaalvoordelen genoot daar zij uitspaarde op taken en kosten (denken we o.m. maar aan het delen van boodschappen doen, maaltijden koken, woonst verwarmen).

Het was hierbij niet vereist dat zij en de heer permanent onder hetzelfde dak samenwoonden. Van een gedeeltelijke samenwoning was ook sprake zolang zij hun huishoudelijke aangelegenheden maar samen regelden, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier, hetgeen het geval was, zoals blijkt uit het geheel van de hierboven besproken gewichtige en met elkaar overeenstemmende gegevens. Het Agentschap slaagt er dan ook in om met een redelijke mate van zekerheid³⁷ aan te tonen dat mevrouw en de heer een feitelijk gezin vormden in 2019.

Mevrouw kan dat weerleggen, maar doet dat niet op afdoende wijze.

-Allereerst kan zij zich niet beroepen op de verklaring van de heer dat hij op zijn adres met zijn 3 dochters woonde, nu deze verklaring, gelet op de nauwe band met mevrouw met de nodige omzichtigheid moet beoordeeld worden en bovendien niet gestaafd wordt met bewijskrachtige stukken. Daarenboven maakt dat geen verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon (de heer) met een rechtgevend kind (of) in het gezin uit.³⁸ Evenmin is dit een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon (de heer) met een andere persoon dan de begunstigde met dezelfde woonplaats.³⁹

-Voorts verklaart de heer in 2022 dat hij mevrouw pas kent van mei 2019 en preciseert hij niet in tijd wanneer hij haar juist 's morgens zag vertrekken en 's avonds zag aankomen in .⁴⁰ Het is bovendien helemaal niet zeker dat dit in 2019 was.

Ook uit de verklaring van de heer , die beweert dagelijks langs te gaan bij een maat zonder echter te verduidelijken wie die maat dan wel was en sedert wanneer hij daar langs ging, blijkt niet met afdoende zekerheid op welke periode die verklaring juist slaat.⁴¹

³⁷ Artikel 8 5 nieuw Burgerlijk Wetboek.

³⁸ Artikel 3, §4, 6° Voormeld Besluit

³⁹ Artikel 3, §4, 7° van datzelfde Besluit

⁴⁰ Stuk 32 dossier

Ook de eigen verklaringen van mevrouw [redacted] en de heer [redacted] dat ze louter een relatie hadden en geen feitelijk gezin vormden, wegen niet op tegen de hierboven besproken vaststellingen die gedaan werden door een de gezinsinspecteur en de politiediensten en die het arbeidshof doen besluiten dat er wel degelijk sprake was van het vormen van een feitelijk gezin. Dat geldt ook voor de verklaringen van de dochters van de mevrouw [redacted] en de heer [redacted] waarin trouwens tegenstrijdigheden te ontwaren zijn⁴² Zo is de verklaring van [redacted] dat mevrouw [redacted] en haar kinderen de laatste 5 jaren niet meer kwamen slapen bij haar vader in strijd met de verklaringen van haar zussen [redacted].⁴³ Dit wordt trouwens ook tegengesproken door de heer [redacted] en mevrouw [redacted] zelf die aangeven dat ze er destijds wel regelmatig gingen slapen.⁴⁴

-Daarnaast bindt het zonder gevolg klasseren van het strafdossier⁴⁵ de burgerlijke rechter niet. Dat geldt ook voor het vonnis⁴⁶ van 15 januari 2019 van de Familierechtbank inzake verblijfsregeling van de kinderen aangezien hierin niet getoetst werd aan het begrip 'feitelijk gezin' in de zin van het Groeipakketdecreet. Dit is nochtans in huidig geschil wel het criterium waaraan het arbeidshof de concrete situatie van mevrouw [redacted] in de betwiste periode moet toetsen. Trouwens had de Familierechtbank geen kennis van het verslag van de gezinscontroleur noch van de vaststellingen gedaan door de politie op latere data.

-Voorts vormen de hypothecaire lening en facturatie door Telenet en Lampiris niet het vereiste tegenbewijs aangezien dit een loutere gekozen administratieve situatie betreft en hieruit niet met afdoende zekerheid blijkt waar mevrouw [redacted] de facto verbleef en haar huishoudelijke aangelegenheden regelde in 2019, te meer de facturen van Lampiris dateren van voor of nadien.⁴⁷ Dat geldt ook voor de bijgebrachte dienstencheques⁴⁸, die trouwens helemaal niet slaan op 2019, alsook voor diverse facturen van inrichting⁴⁹ en het niet hebben van een gemeenschappelijke bankrekening en volmacht erop, te meer onderling ook cash-afrekeningen mogelijk waren.

-Concrete stukken zoals facturen van nutsvoorzieningen van [redacted] in 2019 worden niet bijgebracht, terwijl mevrouw [redacted] wel moet meewerken aan de bewijsvoering.⁵⁰ Derhalve kan mevrouw [redacted] moeilijk blijven schermen met het argument dat het buurtonderzoek, omwille van haar verhuis naar [redacted], een vertekenend beeld gaf. Immers kon zij aan de hand van haar concreet verbruik van nutsvoorzieningen (water, gas, elektriciteit, mazout) in

⁴¹ Idem

⁴² Stukken 41a en b en 52 dossier

⁴³ Stukken 41b dossier

⁴⁴ Stukken 7, 24 en 41A dossier

⁴⁵ Stukken 19 en 23 dossier

⁴⁶ Stuk 8 dossier

⁴⁷ Stukken 13 en 28 en 29 dossier

⁴⁸ Stuk 30 dossier

⁴⁹ Stuk 27 dossier

⁵⁰ Artikel 8 4 nieuw Burgerlijk Wetboek

2019 in _____ en in _____ trachten waarschijnlijk te maken dat zij alsdan niet feitelijk samenwoonde met de heer _____. Doch opmerkelijk laat zij tot op heden na dat te doen. Wel is duidelijk dat het koppel in 2019 samen op reis ging naar _____ en mevrouw _____ in _____ boodschappen en aankopen deed⁵¹. De dochter van de heer _____ verklaarde ook dat ze samen op zomervakantie gingen.⁵²

-Diverse verklaringen van burens in _____ en collega's van mevrouw _____ verduidelijken niet op welke periode deze juist slaan of geven een eigen interpretatie weer zonder dat zij daadwerkelijk vaststelden dat mevrouw _____ met haar dochters woonde op het appartement in _____ in de betwiste periode.⁵³ Stellen dat het evident is dat dit zo was vanaf de verhuis van mevrouw _____ naar _____ op 21 februari 2019, blijkt niet afdoende uit die verklaringen. Bijgevolg vormen deze niet het vereiste tegenbewijs. Dat geldt ook voor allerlei ongedateerde foto's van feestjes en werken in _____ en van de woning van de heer _____⁵⁴

Ook het telefoonverkeer van mei 2019 levert geen afdoende zeker bewijs voor de reële woonstsituatie van mevrouw _____ in 2019.⁵⁵

-Tot slot is de bedenking van de arbeidsrechtbank welk financieel belang mevrouw _____ zou hebben bij het vormen van een feitelijk gezin met de heer _____ niet relevant nu op basis van de hierboven besproken gegevens vaststaat dat mevrouw _____ en de heer _____ een feitelijk gezin vormden in 2019 en het dus van generlei belang is of de ten onrechte genoten toeslagen al dan niet opwegen tegen de lasten van twee aparte wooneenheden.

Gelet op hetgeen hierboven werd geoordeeld, slaagt mevrouw _____ er niet in hard te maken dat het waarschijnlijk is dat zij in 2019 niet feitelijk samenwoonde met de heer _____⁵⁶

Of het nadien anders was en zij dan mogelijks wel recht had op toeslagen, laat het arbeidshof thans in het midden omdat zij enkel gevat is voor 2019 en zich dus niet kan buigen over de argumenten en stukken die slaan op de periode nadien. Deze worden dan ook buiten beschouwing gelaten.

Gezinsbijslag ten onrechte ontvangen

Hoger werd vastgesteld dat mevrouw _____ een feitelijk gezin vormde met de heer _____ in 2019.

⁵¹ Stuk 48 dossier

⁵² Stuk 41b dossier

⁵³ Stukken 40, 42 en 43 dossier

⁵⁴ Stuk 45, 46 en 51 dossier

⁵⁵ Stuk 44 dossier

⁵⁶ Artikel 8.6 nieuw Burgerlijk Wetboek

Bijgevolg moet voor de vaststelling van het gezinsinkomen zowel met het inkomen van 2016 en 2017 van mevrouw _____ als met dat van de heer _____ rekening gehouden worden om na te zien of er recht is op sociale toeslag en selectieve participatietoeslag in 2019.

Nu partijen louter cijfermatig niet betwisten dat het gezinsinkomen⁵⁷ voor een gezin met 2 punten, zoals dat van mevrouw _____, het toegelaten plafond⁵⁸ overschreed in 2019, kan niet anders dan besloten worden dat zij alsdan niet voldeed aan de voorwaarden om een sociale toeslag voor januari, februari, oktober en november 2019 en een selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2019-2020 te bekomen, en moet zij de onverschuldigd ontvangen toeslagen terugbetalen.

De teruggevorderde bedragen blijken uit de bestreden beslissing en het administratief dossier, en de begroting ervan wordt niet betwist. Tevens zijn er van rechtswege intresten verschuldigd nu mevrouw _____ valse verklaringen heeft afgelegd over haar ware verblijfplaats.⁵⁹ Bovendien heeft ze ook nooit een verplichte verklaring afgelegd aan het Agentschap, terwijl ze wist of moest weten dat ze het vormen van een feitelijk gezin met de heer _____ moest melden.

BESLISSING

Het arbeidshof,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk.

Vernietigt het vonnis van 21 maart 2022 van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Tongeren, behalve wat de ontvankelijkheid van de vordering, de vaststelling dat de rechten van verdediging van mevrouw _____ niet werden geschonden voor de geschillencommissie en de beoordeling van de kosten betreft.

Opnieuw recht sprekend, bevestigt de beslissing van 26 februari 2021 van de geschillencommissie Groeipakketdecreet waarbij het beroep tegen de terugvorderingsbeslissingen van 18 december 2019 en 6 februari 2020 van ongegrond werd verklaard.

Veroordeelt het Agentschap tot betaling van de gerechtskosten aan mevrouw _____ Vereffent deze kosten aan de zijde van mevrouw _____ op 218,67 euro rechtsplegingsvergoeding arbeidshof.⁶⁰

⁵⁷ Stukken 3 11 en 3 12 administratief dossier

⁵⁸ 41.490,60 euro artikel 20, 3° van Besluit van Vlaamse Regering van 17 mei 2019

⁵⁹ Artikel 21 van de Wet van 11 april 1995 tot invoering van het "Handvest" van de sociaal verzekerde"

⁶⁰ Basistarief rechtsplegingsvergoeding van toepassing voor een in geld waardeerbare zaak onder 2 500 euro

Aldus gewezen door:

Saskia RASKIN, kamervoorzitter,

Roel DUMONT, raadsheer in sociale zaken, werkgever,

EDDY KELLENS, raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,

Verkeert in de onmogelijkheid
om dit arrest te onderteken.
(art.785 Ger.W.)

Roel DUMONT

EDDY KELLENS

Saskia RASKIN

en uitgesproken door de voorzitter van de tiende kamer van het arbeidshof Antwerpen,
afdeling Hasselt, zitting houdend te Hasselt in buitengewone openbare terechtzitting van 6
april 2023 met bijstand van griffier Roeland NILIS.

Roeland NILIS

Saskia RASKIN

PAGE 01-00003234682-0017-0017-01-01-4

